Saksliste
Porteføljestyremøte 7/26

Porteføljestyret for Banebrytende forskning

Dato	**Sted**
12.11.2026	Digitalt
10:00-12:00	

Sak PS-BF 69/26	Godkjenning av sakslisten	10:00 -
Sak PS-BF 70/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 6/26	
Sak PS-BF 71/26	Spørsmål om habilitet	- 10:10
Sak PS-BF 72/26	Orienteringer Muntlige orienteringer: 1. Statsbudsjettet 2. Status klagebehandling SFF og FRIPRO/banebrytende 3. Orientering om Tibi og innføring av FRIPRO 4. Kunstig Intelligens	10:10 – 10:45
Sak PS-BF 73/26	FRIPRO-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	10:45 -
Sak PS-BF 74/26	Radikale forskningsidéer-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	
Sak PS-BF 75/26	Toppforskere-tildelinger U.off., jf. Offl. §14	- 11:25
Sak PS-BF 76/26	Eventuelt	11: 25 -
Sak PS-BF 77/26	Godkjenning av møteprotokoll	- 11:35

Porteføljestyret for Banebrytende forskning, møte 6/26

Dato	**Sted**
18. september kl. 09.00-14.15	Hassel 2

Til stede	Terje Lohndal - leder Anette Bayer David Budtz Pedersen Marianne Fyhn Cathrine Holst Rasmus Larsen Tine Uberg Nærland Marie Rognes Inger Skjelsbæk Magne Olav Sydnes Jarle Trondal Vilde Aavitsland (KD observatør)
Forfall	Inge Jonassen (forhåndstiltrådte i vedtak 5 i sak 59 pr epost) Barbara van Loon
Til stede fra Forskningsrådet	Områdedirektør Benedicte Løseth Avdelingsdirektør Petter Helgesen Spesialrådgiver Berit Sundby Avset Spesialrådgiver Christian Lund Seniorrådgiver Nicholas David Yardley Ball (sak 58) Spesialrådgiver Heidi Roggen (sak 58-61) Seniorrådgiver Nina Bjørk Arnfinnsdottir (sak 58-61) Seniorrådgiver Kaja Kvaale (sak 62) Spesialrådgiver Jon Holm (sak 63) Seniorrådgiver Gunhild Rønningen (sak 63) Seniorrådgiver Kristoffer Rørstad (sak 63)
Sak PS-BF 55/26	**Godkjenning av sakslisten**
Vedtak:	Sakslisten godkjennes.
Sak PS-BF 56/26	**Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 5/26** Møteprotokollen er godkjent i møte 5/26.
Sak PS-BF 57/26	**Spørsmål om habilitet** Saksgrunnlag: Saksfremlegg
Vedtak:	Habilitet for sak 59, 60, 61 og 62 tas opp under behandlingen av sakene. Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.
Sak PS-BF 58/26	**Orienteringer** Skriftlige orienteringer: 1. Oppdrag – Utredning av styrket koordinering av utredningsvirksomheten i NOKUT og Forskningsrådet

- Supplerende tildelingsbrev
- Notat til Kunnskapsdepartementet U.off., jf. Offl. §15

Muntlige orienteringer:

1. Oppdrag – Kunstnerisk utviklingsarbeid
2. Arbeid med ny langtidsplan
3. Orientering om Tibi og innføring av FRIPRO

Vedtak:

Porteføljestyret tar sakene til orientering.

Sak PS-BF 59/26 FRIPRO-tildelinger U.off., jf. Offl. §14

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Om utlysningene
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Habilitet
4. Vedlegg 4 Kvalifiserte søknader
5. Vedlegg 5 Ikke-kvalifiserte søknader
6. Vedlegg 6 Tildelingsprinsipper 2.0
7. Vedlegg 7 Gjennomgang av bruk av bevilgningsprinsipper
8. Vedlegg 8 Søknadsdokumenter
9. Vedlegg 9 Ny behandling av to søknader

Vedtak:

1) Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyremedlemmer regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmene deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for.
   a) Vedtaksforslag 3:
      i) Annette Bayer (364249)
      ii) Marianne Fyhn (363284)
   b) Vedtaksforslag 4:
      i) Marie E. Rognes (364251)
   c) Vedtaksforslag 5:
      i) Inger Skjelsbæk (364269)
      ii) Marie E. Rognes (363289)
      iii) Magne Olav Sydnes (364697)
      iv) Annette Bayer (364249)
   d) Vedtaksforslag 6:
      i) Ingen
2) Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling i FRIPRO om Forskerprosjekt, med karakter 5 eller lavere på minst ett vurderingskriterium, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 364869, 364832, 364775, 364766, 364681, 364665, 364653, 364651, 364633, 364632, 364623, 364617, 364564, 364561, 364560, 364448, 364434, 364432, 364430, 364428, 364414, 364412, 364403, 364400, 364398, 364389, 364383, 364377, 364376, 364373, 364360, 364359, 364333, 364315, 364285, 364273, 364267, 364262, 364250, 364246, 364206, 364198, 364193, 364164, 364152, 364136, 364118, 364104, 364090, 364087, 364086, 364085, 364074, 364047, 363942, 363891, 363828, 363823, 363783, 363766, 363742, 363732, 363726, 363723, 363715, 363711, 363707, 363704, 363694, 363666, 363654, 363649, 363643, 363639, 363619, 363591, 363567, 363509, 363421, 363367, 363359, 363318, 363283, 363255, 363224, 363197, 363168, 363146, 363140, 363132, 362068, 362034 og 357755.

3) Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 139,4 millioner kroner til 13 søknader til FRIPRO om Forskerprosjekt. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.2a. Dette gjelder søknad 364331, 364326, 364302, 364284, 364257, 364138, 363935, 363838, 363676, 363592, 363586, 363284, og 363126.
4) Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 6,6 millioner kroner til 1 søknad til FRIPRO om Forskerprosjekt. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.2b. Dette gjelder søknad 364251.
5) Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 36,0 millioner kroner til 3 søknader til FRIPRO om Forskerprosjekt. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.4. Dette gjelder søknad 364269, 363601 og 360346.
6) Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling i FRIPRO om Forskerprosjekt som har deltatt i tre runder, avslås i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.5. Dette gjelder søknad 363273 og 361844.

Sak PS-BF 60/26 **Radikale forskningsidéer-tildelinger U.off., jf. Offl. §14**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Om utlysningene
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Habilitet
4. Vedlegg 4 Søknadsliste
5. Vedlegg 5 Tildelingsprinsipper 2.0
6. Vedlegg 6 Gjennomgang av bruk av bevilgningsprinsipper
7. Vedlegg 7 Søknadsdokumenter

Vedtak:

1. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyre-medlemmer regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmene deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for.
    a. Vedtaksforslag 3:
        i. Annette Bayer (362199)
    b. Vedtaksforslag 4
        i. Annette Bayer (362199)
    c. Vedtaksforslag 5:
        i. Terje Lohndal (363188)
2. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle ikke-kvalifiserte søknader til behandling om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere*, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 364332, 364186, 364183 og 361119.
3. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 2,8 millioner kroner til 2 søknader om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere*. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.3a. Dette gjelder søknad 364580 og 363039.
4. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 3,8 millioner kroner til 2 søknader om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere*. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.3c. Dette gjelder søknad 363407 og 362199.
5. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere* som har deltatt i tre runder, avslås i henhold

til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.5. Dette gjelder søknad 363617, 363577, 363397 og 363188.

Sak PS-BF 61/26 **Toppforskere-tildelinger U.off., jf. Offl. §14**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Om utlysningene
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Habilitet
4. Vedlegg 4 Søknadsliste
5. Vedlegg 5 Tildelingsprinsipper 2.0
6. Vedlegg 6 Gjennomgang av bruk av bevilgningsprinsipper
7. Vedlegg 7 Søknadsdokumenter

Vedtak:

1. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyre-medlemmer regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmene deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for.
    a. Vedtaksforslag 3: Marie E. Rognes (364287)
2. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling om *toppforskere*, med karakter 5 eller lavere på minst ett vurderingskriterium, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 364362, 364115, 363755, 363508, 363057, 363041 og 362254.
3. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 80 millioner kroner til to søknader om *toppforskere*. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.4 og 3.2. Dette gjelder søknad 364287 og 363722.

Sak PS-BF 62/26 **SFF trinn 1 – Behandling av to søknader etter klage U.off, jf. Offl. §14**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Utlysning SFF VI Trinn 1
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Habilitet
4. Vedlegg 4 Medlemmer panel komité ny vurdering
5. Vedlegg 5 Guidelines for the scientific committee assessing Norwegian Centres of Excellence – SFF-VI – Phase 1 (2026/2027)
6. Vedlegg 6 Instructions for re-assessment
7. Vedlegg 7 Søknader med vurdering
8. Vedlegg 8 Bekreftelse på rangering etter ny vurdering

Vedtak:

Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyremedlem regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmet deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for:
Marie E. Rognes (362277)

Søknadene 362277 og 362278 avslås ihht prinsippvedtaket av PS-BF 27/26 som omfattet «alle søknader som de tre underkomiteene til den vitenskapelige komiteen ikke prioriterte for samlet vurdering og rangering.»

Sak PS-BF 63/26 **Protokoll for fagevalueringer humsam: Drøfting av innretning**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Status for påmelding til humaniora og samfunnsvitenskapløpene
2. Vedlegg 2 Referat fra møte i referansegruppa 25.6 og 19.8
3. Vedlegg 3 Oversikt og tabell med evalueringstema og datagrunnlag
4. Vedlegg 4 Kompetanse i evalueringskomitéene

Vedtak: Porteføljestyret ber administrasjonen ta med innspill i det videre arbeidet.

Sak PS-BF 64/26 **Investeringsplan 2027-2029 U.off., jf. Offl. §14**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

Vedtak: Porteføljestyret for Banebrytende forskning vedtar investeringsplanen for 2027-2029 med de endringer som kom fram i møtet.

Sak PS-BF 65/26 **Satsingsforslag for 2028 U.off., jf. Offl. §14**

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Investeringsplan 2027-2029 Banebrytende forskning

Vedtak: Porteføljestyrets innspill og kommentarer tas med i det videre arbeidet.

Sak PS-BF 66/26 **Møteplan for 2027**

Vedtak: Det planlegges seks møter i 2027 på følgende tidspunkt:

- 12. februar 2027, kl. 9:00-15 (digitalt møte)
- 8. april 2027, kl. 10:00-15 (fysisk møte)
- 4. juni 2027, kl. 9:00-15 (digitalt møte)
- 16. september 2027, kl. 9:00-15 (digitalt møte)
- 28. oktober 2027, kl. 9:00-15 (digitalt møte)
- 8. desember 2027, kl. 9:00-15 (fysisk møte m/middag)

Sak PS-BF 67/26 **Eventuelt**

Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PS-BF 68/26 **Godkjenning av møteprotokoll**

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Saksfremlegg

Sak PS-BF 71/26
Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Berit Sundby Avset	1. Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd - kort

Fra

Områdedirektør

Benedicte Løseth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	Habilitet for sak 73, 74 og 75 tas opp under behandlingen av saken. Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.
Kort bakgrunn	Møtet er et tildelingsmøte for tildeling av midler til søknader, For slike tildelingssaker er det spesielt viktig at porteføljestyret diskuterer spørsmål om habilitet knyttet til styrets medlemmer med hensyn til de søknader som skal behandles på møtet.
Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Alle møter i porteføljestyrene skal ha en sak hvor styret vurderer medlemmenes habilitet knyttet til sakene som skal behandles på møtet.
Hovedpunkter	Habilitet for sak 73, 74 og 75 tas opp under behandlingen av saken. Medlemmer som er inhabile forlater møtet og deltar ikke i diskusjon og vedtak knyttet til søknadene de er inhabile for. Det er ingen inhabilitet knyttet til andre saker på sakslisten.
Forberedelse / prosess	Lister over prosjektledere og deltagere i søknadene som skal behandles i sak 73, 74 og 75 ble lagt ut i porteføljestyrets Teams-rom før møtet. Porteføljestyrets medlemmer ble før møtet bedt om å melde inn vurdering av sin habilitet knyttet til søknadene som skal behandles. Et forslag til inhabile medlemmer er laget av administrasjonen basert på innspillene.
Videre saksgang	Følges opp i møtet.

Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd – kortversjon

Forskningsrådet er omfattet av habilitetsbestemmelsene i Forvaltningslovens kapittel II "Om ugildhet". Bestemmelsene gjelder også eksterne enkeltpersoner som bidrar i Forskningsrådets saksbehandling, som fageksperter. Forskningsrådet har i tillegg vedtatt egne bestemmelser om habilitet og tillit. Disse er på noen punkter strengere enn lovens regler. De viktigste bestemmelsene for vurdering av habilitet er følgende:

Fra bestemmelsene:

2 Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

Part – person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningslovens § 2 e). Som part regnes normalt også enkeltperson som er direkte identifisert i en søknad og som har en sentral rolle i prosjektet.

3 Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet

3.1 Automatisk inhabilitet

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfelle inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak

a) når han eller hun selv er part i saken
b) når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
c) når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
d) når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
e) når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
f) når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

3.2 Inhabilitet etter skjønn

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Kommentar til 3.2:
I skjønnsvurderingen skal en særlig vurdere og vektlegge følgende:

- personlig interesse for utfallet av saken
- nært faglig samarbeid, herunder vurdere betydningen av samforfatterskap og veiledning
- nært vennskap
- personlig eller faglig motsetningsforhold
- personlig eierskap – aksjer e.l.

Fra veiledningen:

3. Generelt om habilitetsvurdering

Ved vurdering av habilitetsforhold vil det ofte være behov for å bruke skjønn. Ved vurdering av habilitet må følgende overordnede spørsmål stilles:

- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft?
- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft sett utenfra?
- Er vedkommendes opptreden egnet til å svekke tilliten til beslutningen?

Det skal legges vekt på muligheten for personlig fordel, tap eller ulempe som følge av utfallet av saken.

Nedenfor er det satt opp en oversikt over hvilke forhold som bør vurderes når man skal avgjøre om en person er inhabil.

Sjekkpunkter	**Nærmere beskrivelse**
a) Automatisk inhabilitet	Se bestemmelsene om automatisk inhabilitet
b) Nær personlig/faglig tilknytning	Nært personlig vennskap (det må være mer enn bare bekjentskap), faglig fellesskap, for eksempel samarbeid eller samforfatterskap av nyere dato etc. Både omfang og nærhet i tid er elementer i vurderingen av nærhet i samarbeid/-samforfatterskap (se kapittel 4.1 om faglig samarbeid). Ved vurdering av om nære personlige eller faglige forhold fører til inhabilitet, må det vurderes om avgjørelsen av den aktuelle saken har betydning for den man har et nært forhold til (jf. punkt c).
c) Mulighet for personlig vinning/tap/ulempe	For å bli inhabil skal man selv, eller noen man har et nært forhold til (punkt b), ha noen grad av personlig interesse av utfallet av en sak. I Forskningsrådet vil det normalt dreie seg

	om utfallet av en prosjektbevilgningssak. Den personlige interessen kan være av faglig og/eller økonomisk art. For universitetsansatte kan egeninteressen ofte være av faglig art. Man kan ha en egeninteresse av at ens fagmiljø blir styrket, får økt anerkjennelse, eller får finansiert nytt utstyr, selv om man ikke selv er direkte involvert i det aktuelle prosjektet, fordi dette kan øke ens egne muligheter for fremtidig støtte. For en bedriftsansatt, spesielt fra en liten bedrift, kan egeninteressen være av økonomisk art, det kan trygge arbeidsplassen for alle om bedriften får en bevilgning. For ansatte ved forskningsinstitutter kan begge forhold være aktuelle, avhengig av instituttets størrelse og mangfold (se kapittel 5).
d) Andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning hvis vedkommende deltar	Er det noen forhold som kan svekke, eller kan antas å svekke, den profesjonelle dømmekraften sett utenfra, for eksempel knyttet til kravet om forsvarlig saksbehandling, likebehandling eller saklighet? Kontrollspørsmålet må være: Hvordan tar dette seg ut utenfra? Det må være en vurdering som bygger på mer enn løse antagelser og spekulasjoner. Man må vurdere det slik at det er overveiende sannsynlig, at noen vil reise spørsmål ved en persons upartiskhet, og at dette vil svekke tilliten til den aktuelle beslutningen.

Det er viktig at alle aktuelle momenter vurderes i hvert enkelt tilfelle. Hvis flere momenter gjør seg gjeldende samtidig, kan det lettere føre til inhabilitet.

4. Vurdering av inhabilitet etter skjønn

Når det ikke foreligger automatisk inhabilitet, er det viktig å vurdere inhabilitet ut fra reglene om skjønn. Det er ulike faktorer som må vurderes under denne kategorien. Vurderingstemaene er om det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning dersom vedkommende deltar i saksbehandlingen. Det skal bl.a. legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en mulighet for fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen han eller hun har nær personlig tilknytning til.

Habilitetskravene kan bli noe strengere jo vanskeligere, viktigere og mer skjønnspreget en sak er, og også når den enkeltes mulighet for å påvirke den endelige avgjørelse i en sak er stor. Det er viktig at det ikke skapes tvil om vedkommendes tilknytning til saken eller partene.

Nedenfor drøftes en del typiske situasjoner som er aktuelle i Forskningsrådet

4.1 Nært faglig samarbeid, herunder samforfatterskap og veiledning

Den som har, eller inntil nylig har hatt, et nært faglig samarbeid med en person eller institusjon som er part i saken vil kunne bli inhabil fordi et nært faglig samarbeid kan påvirke evnen til upartisk vurdering.

Generelt skal det mye til for at samarbeid i tjeneste skal medføre inhabilitet. Det er først hvis samarbeidet er særlig nært og omfattende at det kan bli spørsmål om inhabilitet av den grunn alene.

Vanlig samarbeid i tjeneste og kontakt grunnet i arbeid innen samme fagfelt vil normalt ikke føre til inhabilitet. Forvaltningsloven åpner for en bred skjønnsmessig vurdering der det avgjørende er om det er konstatert et «særegent forhold» og om det er «egnet til å svekke tilliten» til upartisk vurdering. Forskning kan imidlertid ha særtrekk som skiller det fra annet samarbeid i tjeneste, fordi forskning er en mer personlig virksomhet.

Der kriteriene for rettmessig forfatterskap er oppfylt (jfr. definisjonen i etikkom.no) vil det foreligge et samarbeid, men det er ikke gitt at det medfører inhabilitet. Antall bidragsytere til en publikasjon, og rollen vedkommende har hatt, kan si noe om sannsynligheten for at samarbeidet er så nært at det vil medføre inhabilitet. Antall sampublikasjoner og utgivelseshyppigheten er også faktorer som må vurderes.

Samforfatterskap som ikke fyller vilkårene for rettmessig forfatterskap, vil ikke føre til inhabilitet med mindre det også foreligger samarbeid ut over samforfatterskapet som er av en slik karakter at det fører til inhabilitet.

- Redaktøransvar vil normalt ikke medføre inhabilitet.
- Ved rettmessig samforfatterskap som ligger nær 3 år tilbake i tid kan det være aktuelt å undersøke når samarbeidet fant sted, fordi det kan ha gått en tid før publikasjonen kom på trykk.

Veiledning
En person som har vært veileder for en part med sikte på doktorgrad for mer enn tre år siden (jf. bestemmelsenes punkt 3.1 f) må vurdere sin habilitet ut fra spørsmålene i de tre kulepunktene i kapittel 3 i veiledningen. Det samme gjelder for den som er, eller har vært, veileder for en part med sikte på andre eksamener enn doktorgrad.

5. Inhabilitet for ansatt ved samme institusjon (kollega-inhabilitet)

Når det gjelder kollegainhabilitet, kan både reglene om automatisk inhabilitet og inhabilitet etter skjønn komme til anvendelse.

Flere momenter må vurderes når en person skal være med på å fatte vedtak som gjelder søknader fra den institusjonen der vedkommende er ansatt.

- Hvilken posisjon har vedkommende i institusjonen?
  - Under ellers like forhold vil inhabilitet kunne oppstå oftere når vedkommende har en sentral posisjon i den virksomhet der vedkommende er ansatt.
- Eierrettigheter i form av aksjer eller lignende i den institusjonen hvor vedkommende er ansatt, må vurderes.
  - Høy stilling ved institusjonen kan medføre at selv en mindre aksjepost vil kunne utløse inhabilitet. Omvendt vil en stor aksjepost kunne bidra til å utløse inhabilitet også for en vanlig ansatt i vedkommende institusjon.

Vurdering av inhabilitet vil kunne påvirkes av hvilken sektor (universitetssektoren, instituttsektoren eller næringslivet) vedkommende er tilknyttet.

Under følger noen momenter som kan brukes ved habilitetsvurderingen basert på vedkommendes tilknytning til de ulike sektorene:

Universitetssektoren

Den som er rektor, dekan eller instituttleder vil være inhabil til å behandle søknader fra egen enhet i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1 e). Det samme gjelder den som sitter i styret for universitetet, fakultetet eller instituttet.

Forsker/professor vil ofte kunne være inhabil for søknader der forskere fra egen forskergruppe, eller nære faglige samarbeidspartnere, er sentrale. Det at man kommer fra samme institutt, behøver ikke å medføre inhabilitet. Dette vil være avhengig av instituttets størrelse (antall forskere) og den faglige relasjonen mellom søker og vedkommende forsker/professor. Dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Instituttsektoren

Den som er leder, eller har ledende stilling, ved et institutt vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for instituttet.

Forsker-/professorstilling vil, på samme måte som for universitetssektoren, ofte kunne medføre inhabilitet for søknader der forskere fra egen forskergruppe eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for den ansatte at en søknad fra instituttet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for instituttets økonomi og renommé.

Næringslivet

Den som er leder, eller har ledende stilling, i et selskap vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for selskapet.

Ansatte i et selskap som søker om forskningsmidler, vil, på samme måte som for universitets- og instituttsektoren, ofte kunne være inhabile for søknader der personer fra eget fagmiljø eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for de ansatte at en søknad fra selskapet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for selskapets økonomi og renommé.